

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Poggii Florentini Oratoris || Clarissimi, Ac Sedis Apo.||
Secretarii Opervm ||**

Poggio Bracciolini, Gian Francesco

Argentinae, 1513

VD16 ZV 12623

Antonio panormit[a]e Poggij responsiua contra lasciue scribentes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14341

odiosus securus non potest. Quo fit ut & si maxime id concupiscam/serias res ta-
men reponere non queam in presentiarum: distringor equidem mille/atque iterum mille
occupationibus quibus nullo pacto carere nunc possum. Si vero his quos Deus
optimus maximus sinat aliquando extricere: Condere victuras tentem per sacra
la curas: Et nomen flammis eripuisse meum. Sed quid ego hec tecum/qui itidem
quod ego sentis: qui pro tua eruditione facile concedis: me/ sed cum tot tantisque vi-
ris errare potuisse: Nam cum neque odium/ neque reliquum vulgus tantifecerim/ ut
sue maledictione ad se refererem: tecum id agere consilij fuit: quasi apud te vi-
rum doctissimum/ & qui vulgi impetitam satis exploratam habesset decuit in me
meosque mores opinionem falsam praesertim querere. Sed iam ea de re multa satis
superque scripsi. Redeo ergo ad epistolam tuam ut ornatissimam atque officij plenam
ita mihi admodum gratam & iocundam: in qua quidem nihil legi/ nihil vidi quin
equo animo/ quin leta fronte acceperim praeter breuitatem. Proinde cura ut deinceps
ad me longior fias: quod tu te perhumaniter polliceris: ut intelligas nihil mihi
hibere videri quod Poggij epistolam longissimam. Postremo me totum dedas V. C.
Antonio Iulio compoete meo: & vel tu soluto/ vel ille iuncto pede aliquid littera-
rum ad me exarate. Vale decus nostrum. & me ut facis ama. Ego enim te diligo:
te obseruo te admiro/ & quidem quod maxime possum. Iterum vale. nec me fraudes
voluptate/ ac vice tuarum epistolarum: quae ut initio dixi/ praeter ceteris gratiosius
cunde & vere Romanae mihi visae sunt. Ex Bononia quae cursum. Scribam post haec ad
acerimium & pereliquentem virum Nycholaum de Malpigijs: si modo festinatis atque
alacris huius nuncij ratio permiserit. sin minus: quod primum per alium. Tu tamen
in omnium euentum ex me illi saluae dicas desiderium satis & corculum Antonij panormite.

Poggius Florentinus Antonio pa-
normite salutem dicit plurimam.

Plumbus verbis quod necesse erat defendis libellum tuum apud hominem non so-
lum non accusantem eum/ sed defendentem. mihi enim satis probat opus tuum
his limitibus quos tibi antea perscripsi: quos si seruaris/ praestabo tibi etiam milis-
tem pugnatorem in subsidijs tuis. Perplacuit mihi tum verborum frauitas/ tum gra-
uitas sententiarum. Testimonia insuper quae affers ad causae tuae defensionem tam sunt
grauia/ tam veneratione & fide digna: ut religiosum sit/ eis nolle assentiri/ & impu-
dentiae singularis: si tamen in tuam sententiam loquantur. Sed vide ne longe a te dis-
sentiant. Ego quidem qui academicorum more nil audeo affirmare: vereor ne pluris
mi eorum si sigillatim citentur/ coram equo iudice vel pudore sileant rei causa qui
eos in causam adduxerit: vel si dicere testimonium rogentur/ aperte & palam cau-
sam tuam deserant: religioni potius eorum ac veritati consulentes/ quod opinioni tuae:
tunc summopere reprehendant/ qui continentissimos ac prudentissimos viros non
solum a vite/ sed verborum quoque turpitudine abhorrentes/ in obscenae vilisque causae
defensionem rogaris. Nam quis tibi vel parum doctus concedat: ut missos facis
am graecos quibus ad libertatem dicendi fingendique quae vellent summa fuit tum
leuitas/ tum licentia: quis inquam concedat tibi virum castissimum/ sacratissimum
Marcum Tullium/ virum omni virutum laude cumulatam: cuius non solum fa-
cta/ sed dicta per totam vitam omni petulantia caruere: dicendique genere & turpilo-
quo usum: Lege vitam suam: lege mores: lege amulos atque obtrectatores eius:
nisi tale inuenies/ ne ab iniuridis quidem & maliuolis obiectum. Quis Marcum
Varronem tibi credat abesse virum grauem/ maturum: cuius nomen etiam quan-
dam praese fert maiestatis venerationem: Brutum vero ex stoicorum schola: cuius

Cōtra lasq;
ue scribēs

Cicero.

Varro.

Brutus.

vita fuit virtutis exemplar: si quis roget sententiam suam: vereor ne vel solus illa
 stoica severitate causam tuam funditus evertat/ & sibi a te grandem iniuriam fieri da-
 met: qui eum leuiter & luforium tanquam in quadam vilis scena inter actores ponas &
 mimos. Quid loquar de Sulpitio viro sicut etatis grauissimo: quem numeras inter
 scriptores lasciuos: Quid item permultos reliquos lumina lingue lingue: qui sola
 honestatem in bonis ponendam duxere: quos omnes si in tuam ad eam collocatis
 aptissime in aduersariorum castra migrabunt. Neque enim aliud est hos viros in tuis
 is praesidijs ponere / quam virginem vestalem prostituta in vulgus summo cum deo
 decore. Neque si quid aliquando temporis aut loci opportunitate luserunt/ hoc scribendi pe-
 culans & lasciuum genus probabunt. Non eadem licentia est philosophis que oratoribus:
 non oratoribus que poetis: quos tu omnes tanquam ex eadem officina affers
 ad tui operis excusationem. Probant philosophi: persuadent oratores: oblectant po-
 ete. Tu non solum poetas/ sed oratores: non solum oratores/ sed philosophos ad
 lasciuam redigis: neque eos quibus voluptas sola in bonis numeratur: hoc est epis-
 cureos: quod forsitan tibi concedi possit: sed stoicos & eos qui solam honestatem
 summum bonum posuerunt: qui non solum bene viuendi / sed etiam honeste lo-
 quendi precepta tradiderunt. Etiam pictores/ quibus omnia licent item ut poetas
 cum nudam mulierem pinxerunt/ tamen obscena corporis membra aliquo cetero
 xere velamento: ducem naturam imitati: quae eas partes quae haberent aliquid
 turpitudinis procul e conspectu seposuerunt. Fuerunt tamen nonnulli qui lasciuia scri-
 perunt: sed ita ut procul abessent a verborum lasciuia. quia si quis liberius uti sumus:
 non ideo sunt laudandi qui instar aliorum scripsere. Inuenies enim per plures lau-
 xuriosos/ inuidios/ raptos/ siccarios quam honestos viros: neque quisquam est adeo peme-
 sis moribus quin se malit bonorum similem quam malorum. Alexandrum magni
 & item Marcum Antonium accepimus ebrietate nimia laborasse: hoc turpi-
 simum vitium equabant plurimum & magne virtutes. Si quis igitur ex nostris ho-
 munculis excusaret ebrietatem suam talium virorum exemplo: nonne esset riden-
 dus? Multa illos ingentes viros decedere quae nos dedecent. Si quid aliquando Ca-
 toni licuit: cuius legitur saepe mero caluisse virtus: aut Platonis/ aut Socrati summe
 sapientiae & auctoritatis viris: non itidem licet & nobis nulla auctoritate/ sapientia/
 gloria/ virtute praeditis. Scripsit adolecens comediam Plato: in ea posuit veritas
 los quos refert: qui ita lasciuum sunt/ ut salua honestate vix & audiri possint & refer-
 ri. Dixit in puerum quod tamen neque legibus neque moribus prohibebat. Hoc & mul-
 ti fecerunt tum ex Graecis/ tum ex nostris: sed tamen ut scurrilitate vacarent. Diversa
 sunt genera iocandi: aliud liberum hominem/ aliud seruum decet: aliud facerem
 aliud scurram. Quae autem Plinij verbis uteris: vide ut ea rite interpreteris & ex sen-
 tentia. Locis & salibus omnes isti usi sunt quos enarras: ab obscenitate eorum ver-
 borum tantum affuerunt / quantum semoti fuerunt a turpitudine vite. Valerius mar-
 tialis tamen omnibus est apertior in epigramatibus suis: res turpes narrans quan-
 doque turpiter. qui si quos ex superioribus est imitatus: non est ideo tamen probas-
 tus/ quam aliorum lasciuam expressit potius quam suam. Sed nonne ego sum homo ridicu-
 culus/ ut ait terentianus Mitio: qui aduersus illum causam dicam cui veneram ad-
 uocatus: Ego tecum sentio: & ea tibi licuisse opinor/ si tamen finem tibi statueris.
 Hoc vero est quod tibi volo persuaderi: imitandum potius esse graues poetas quam
 leues: seruos quam lasciuos: honestos quam impudicos. Conueniant verba moribus nos-
 tris: atque id est fatius quam dare aduersarijs aliquam causam ad obloquendum. Non sum autem ex
 eorum suavia/ qui vitam hominum extimant ex verbis. non solum enim id puerile/ sed ridiculum
 & leue dicitur: potius & verba inspicere quam vite consuetudinem & roem. Iocatur saepe
 verbis: autimur facitque & salibus: quae si ea de redderemus gestu corporis/ diceremur

Sulpitius

Alexander
M. Antonius
us ebrius.In Martialis
lasciuam.Qui poete
imitandi.

merito infani. Itaq; siue odij / nescio quis odio certe dignus: siue quiuis alter qui
 laetitia vite arguat ex petulantia verborum: errat proculdubio & iniquus est rerum
 extimator. Quos tu despicias atq; contempnas licet: fretus potius conscientia recte fa-
 ctorum: q̄ mortis amulorum: maledictio. Neq; em̄ a malivolis laudari cupis / sed a do-
 ctis: neq; eorum iudicium magnificandū est / qui stulticia ne magis / an malivolētia la-
 borent incertū est. Nam ut extimatio eorum qui te bonum putarēt si malus es nis
 hil tibi prodest ad bene viuendū: ita peruersum iudicium eorum qui vitam turpem
 iudicant cum sit honesta / nil possunt demere quo vitus a te queat auferri. Quātū
 sequere: & una cum temperantia adhibe moderatōnem verborū. hoc & ultimū tibi
 & amicis v̄sis / & praesertim mihi erit gratissimū. Romę.

Poggius florentinus Guarino Veronensi S.D.P.

Franciscus noster Ferrariē. vir doctus ac phumanus reddidit tuis litteras in-
 dies ac testes tuę pristinę humanitatis. Recognoui tandē Guarinū meū / hoc est cū
 Guarinū qui amore erga me & beniuolentiā equabat omes: ut plane illa tua fœs
 licitas & in oblectandis amicis diligentia non: amissa / sed aliqñ paulum inmissa vis
 deat. Ego quoq; is sum qui semper fui: hoc est tui amātissimus: cū nihil remissum
 sit de mea erga te charitate singlari. Neq; em̄ distinctio sententiarū debet amicos
 distinguere. cum liceat diuersa sentire saluo iure amicitie. Et quidem laudanda fuit
 hæc inter nos cōsentio exercitij grada: ut vel laudādo / vel vitupando ingenium
 acueremus. Antiquiores illi magni viri & in senatu et in iudicijs varia sentiebāt in
 rebus vel accusandis / vel defendendis: ita ut varietate sententię animi dicentiū essent
 cōueniēssimi. Turpissimum quidem nobis esset: si qd̄ plurimū solet valere / maxis
 mumq; est vinculū ad beniuolentiā cōparandā ac conseruandā / studiorū similitu-
 do: id illam contractam & tanto tempore conseruatā dirimeret. Vir doctissimus
 ac om̄i laude p̄stantissimus Franciscus barbarus noster cum esset nup̄ Floreñ. susp̄
 cas se ostendit me esse forsā a te paulum alienorē. Dixi / nihil minus: neq; solum
 non minūtū meum in te amorem / sed auctum esse: scriptū ita a nobis esse: ut q̄uis
 amicorū in scribendo magna libertas esse solet / cum utriusq; honori cōsulere:
 pollicitus sum quoq; me lras ad te datū: qd̄ ne tūc facerē / discessus Pontificis im-
 pedire: cum plurimis antea & post implicationibus implicarer. Sederat animus
 scribendi tum / cum primū facultas esset / & suspicio tolleret. Quidem tu mihi
 de uxore gratularis: facis qdem amice. Ego eam rem mihi p̄petuę voluptati quie-
 tiq; futurū puto. Cū enim ut ait Flaccus: magna dos parentum sit virtus: ego eam
 solum secutus / cōtempsi & diuitias & cætera que plurimi in cōiugijs sequi solent.
 Scribit Petronius arbiter: raro fecit mixturā cum sapientiā forma. in ea tamen ra-
 titate hoc mihi dono Dei immortalis cōtigit: ut cum uxor que nondū decimū octa-
 uum excessit annū / sit p̄stans forma & virtutibus: tamen a virtutibus pulchritu-
 do superet: sic quidem ut nihil ei deesse videam quod in optima a dolescente requi-
 rantur. Itaq; satis recte videor cōsuluisse quieti mee & futuris annis: licet quidā ex
 amicis dicant me nunc artem nouam incipe cum desinendū esset. Sed qd̄ bene &
 honeste sit / id nuncq; fieri sero putat. Et que admodū boni poetę extremū actū poli-
 tiorem p̄fectioremq; efficiunt: itidem ego quod temporis superest perfectioni vis-
 te dedi caui. Catonis autem diuortium nullum faciamus. multa ferebat temporū
 illorum conditio quæ hodie improbant. Attamē ut Seneca citius ebrietatem lau-
 dare vult propter Catonem: q̄ Catonem dehonestare propter ebrietatem. Sic tu
 us Poggius quicquid Cato & philosophus & stoicus fecit / & honeste & cum vir-
 tute exultat fecisse. Verū tamen ut Cicero scribit / sponfam cuiq; suam placere:
 sicut tuam / ego meam opinione feruabo: ita tamen ut idem sensus utriq; futurus
 sit in amicitie fide. Vale.

Reconcilia-
tio amici

Horatius.

Petronius

Seneca

Cicero